

GENESIS

11

De toren van Babel, de verspreiding van
de mensheid en de geslachtslijn van Sem
tot Abram

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/genesis/11

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Babel en het ontstaan van de talen	4 min	4
2	Nimrods verzet tegen de verspreiding	2 min	6
3	Bevolkingsconcentratie als machtsmiddel	3 min	7
4	Ziggurats en een centrale sterrenreligie	3 min	8
5	Waarom God de volken verspreidde	4 min	9
6	De hoogmoed van Babel bespot	2 min	11
7	Jesaja 14 en de koning van Babel	3 min	13
8	God grijpt in bij Babel	5 min	15
9	Het geslachtsregister en de levensduur	2 min	17
10	De oorsprong van menselijke verschillen	3 min	18
11	Huidskleur en geografische verspreiding	2 min	19
12	De geslachtslijn van Sem tot Abram	4 min	20
13	Terahs familie in Ur	3 min	23
14	De onvoltooide reis naar Kanaän	3 min	24

Om verder te lezen

26

1

Babel en het ontstaan van de talen

Genesis 11. Nu komen we bij Genesis 11 en bij een vrij bekend verhaal, de toren van Babel. Er staat:

Heel de aarde had één taal en eendere woorden. En het gebeurde, toen zij naar het oosten trokken, dat zij een vlakte in het land Sinear vonden. Daar gingen zij wonen. En zij zeiden allen tegen elkaar: Kom, laten wij kleiblokken maken en die goed bakken! En de kleiblokken dienden hun tot steen en het asfalt diende hun tot leem. En zij zeiden: Kom, laten wij voor ons een stad bouwen, en een toren waarvan de top in de hemel reikt, en laten we voor ons een naam maken, anders worden wij over heel de aarde verspreid! Toen daalde de HEERE neer om de stad en de toren te zien die de mensenkinderen aan het bouwen waren, en de HEERE zei: Zie, zij vormen één volk en hebben allen één taal. Dit is het begin van wat zij gaan doen, en nu zal niets van wat zij zich voornemen te doen, voor hen onmogelijk zijn. Kom, laten Wij neerdalen en laten Wij hun taal daar verwarren, zodat zij geen van allen elkaars taal zullen begrijpen. Zo verspreidde de HEERE hen vandaar over heel de aarde, en zij hielden op met het bouwen van de stad. Daarom gaf men haar de naam Babel; want daar verwarde de HEERE de taal van heel de aarde, en vandaar verspreidde de HEERE hen over heel de aarde.

GENESIS 11:1-9

We lazen in hoofdstuk 10 hoe de volken die van Noach afstamden, over de aarde werden verspreid en zich over de verschillende gebieden verspreidden. Dit vertelt ons wanneer ze verspreid werden. In hoofdstuk 10 werd een aantal keer gezegd dat deze

volken zich verspreidden volgens hun volken en hun talen. Maar aanvankelijk hadden ze geen verschillende talen. Aanvankelijk hadden ze allemaal één taal.

Bij de toren van Babel kwamen deze verspreiding en deze verwarring van de talen tot stand. Dit vertelt ons natuurlijk dat afzonderlijke talen niet zijn ontstaan op de manier waarop seculiere evolutionisten dat zouden denken. Zij zouden aannemen dat talen zich geleidelijk ontwikkelden, waarschijnlijk op verschillende plaatsen, en dat daaruit vervolgens andere talen ontstonden.

We zien beslist wel ontwikkeling van taal. We zien dat zelfs de Engelse taal die jonge mensen tegenwoordig spreken, een woordenschat en uitdrukkingen heeft die wij niet gebruikten toen ik jong was. En mijn generatie gebruikte uitdrukkingen die mijn ouders niet gebruikten. Er zijn termen die nog maar net in de taal zijn gekomen en die alle nu levende generaties kennen, terwijl ze één of twee generaties geleden nieuw waren. Als je teruggaat en Engels leest dat driehonderd of vierhonderd jaar geleden geschreven is, kun je de woorden nauwelijks herkennen, omdat de taal verandert. Taal verandert in de loop van de tijd.

Het is daarom heel waarschijnlijk dat sommige talen sinds de toren van Babel zijn ontstaan, eenvoudigweg door een ontwikkelingsproces. Maar ze zijn niet allemaal via een langzaam proces uit één taal ontstaan. In elk geval zijn de oorspronkelijke talen, misschien de zeventig talen waarop in hoofdstuk 10 wordt gezinspeeld — omdat daar zeventig stamvaders van volken worden genoemd — allemaal op één moment bij deze toren zijn ontstaan.

2

Nimrods verzet tegen de verspreiding

Deze toren was voor God aanleiding om Zich aan de mens te ergeren, of Zich op zijn minst zorgen te maken over waar de mens mee bezig was, en daarom in te grijpen. We lezen dat een van de problemen was dat iedereen één taal sprak, terwijl God hun had gezegd dat ze zich moesten verspreiden. Hij had het woord ‘verspreiden’ niet gebruikt, maar na de zondvloed zei Hij in hoofdstuk 9, vers 1 tegen Noach:

Toen zegende God Noach en zijn zonen en Hij zei tegen hen:
Wees vruchtbaar, word talrijk en vervul de aarde!

GENESIS 9:1

Om de aarde te vullen, moet je je verspreiden. En dat is wat ze deden toen God hen verspreidde. Dat was wat God voor ogen had.

Ze wilden zich niet verspreiden. Dat zien we in vers 4. Ze zeggen:

En zij zeiden: Kom, laten wij voor ons een stad bouwen, en een toren waarvan de top in de hemel reikt, en laten we voor ons een naam maken, anders worden wij over heel de aarde verspreid!

GENESIS 11:4

Aan het einde van dat vers staat:

zodat we niet over de hele aarde verspreid raken.

Dat was precies wat ze probeerden te voorkomen.

Blijkbaar was dit Nimrods project, want in hoofdstuk 10, vers 10 wordt ons verteld dat Babel het begin van zijn koninkrijk was. Hij was misschien de eerste koning, en zeker de eerste koning na de zondvloed. We weten niet of er vóór de zondvloed koningen waren, maar hij is misschien wel de eerste mens geweest die zichzelf ooit koning maakte.

Blijkbaar beviel hem het idee om koning over iedereen te zijn, en daarom wilde hij niet dat de mensen zich verspreidden. Als mensen zich over de hele aarde verspreidden, zou het in een tijd zonder snel vervoer of snelle communicatie onmogelijk zijn voor één man, die zich op één plaats moest bevinden, om over iedereen te regeren. Tenminste, als ze zo ver verspreid waren dat hij hen niet kon bereiken. Het idee was om hen allemaal op één plaats te houden.

3

Bevolkingsconcentratie als machtsmiddel

Ik denk dat dit een strategie is die machtsbeluste heersers altijd volgen: houd mensen dicht opeen waar je ze kunt zien. Laat ze zich niet over alle heuvels, bergen en bossen in het hele land verspreiden. Dat is te moeilijk om bij te houden.

Het is interessant dat bevolkingen in de moderne tijd steeds meer in steden worden geconcentreerd. Dat gebeurt zo sterk dat je een stadsbewoner kunt vertellen dat de aarde overbevolkt is, en hij je zal geloven. Tijdens de spits kan hij immers zelf zien dat de snelwegen overbevolkt zijn. Als je tegen de gemiddelde stadsbewoner zegt dat de wereld overbevolkt is, klinkt dat voor hem waar, omdat zijn wereld overbevolkt is. Iedereen zit immers opeengepakt in een kleine ruimte.

Dat is niet per se de manier waarop God wilde dat mensen zouden leven. Hij wilde dat ze zich zouden verspreiden. Uit politieke doelmatigheid hielden de leiders de mensen graag in geconcentreerde groepen bijeen. Ik zei niet: een concentratiekamp. Maar soms zien ze zelfs dat als een oplossing: mensen concentreren in één gebied, waar ze hen in het oog kunnen houden, hen onder toezicht kunnen houden en hen kunnen beheersen.

In onze eigen tijd voert de overheid in Amerika beleidsmaatregelen in die alleen dat als doel lijken te hebben. In gebieden als Noord-Idaho, waar ik vroeger woonde, wonen mensen hier en daar op hun eigen boerderijen, ver weg in de bergen en bossen. Er worden wetten ingevoerd waardoor grizzlyberen en wolven opnieuw worden uitgezet, en het is verboden ze te doden. Boeren en veehouders zien hoe hun vee wordt opgegeten door beren en wolven die kunstmatig opnieuw in het gebied zijn uitgezet,

maar de boeren mogen de roofdieren niet doden. Uiteindelijk, wanneer hun kudden verdwenen zijn, moeten ze eenvoudigweg naar de stad verhuizen, waar ze in hun levensonderhoud kunnen voorzien.

Steeds meer grond die particulier eigendom was, met bossen enzovoort, wordt nu als nationaal bos onder federaal gezag gebracht. Dat betekent natuurlijk dat mensen daar niet kunnen wonen. Er worden allerlei beleidsmaatregelen ingezet om de mensen weg te drijven uit de afgelegen uithoeken waar ze zijn gaan wonen om meer privacy te hebben. Ze worden gedwongen, zodat ze geen andere keus hebben dan naar de steden te gaan, waar ze nauwlettender in de gaten kunnen worden gehouden.

Dat was blijkbaar ook wat Nimrod in zijn schild voerde. Toen de menigten groot begonnen te worden, begonnen mensen naar wat ruimte te verlangen. Hij kon het zien aankomen: “Deze mensen zullen naar de afgelegen gebieden willen trekken, zodat ze wat ruimte hebben om landbouw te bedrijven en vee te houden. Maar als ik hen wil beheersen, hoe kan ik hen dan beheersen? Ik kan me niet sneller verplaatsen dan een paard of een kameel kan reizen.” Dus zei hij: “Laten we iets doen om te voorkomen dat de mensen zich verspreiden. Laten we iedereen op één plek bijeenhouden. Ik weet het: we bouwen een stad.”

Dat was, neem ik aan, de eerste reden om een stad te bouwen, nadat Kaïn de stad voor zijn zoon had gebouwd. Voor zover ik me herinner, lezen we niet dat er vóór deze stad nog andere steden werden gebouwd. Hoe dan ook, hij zei dat ze dit moesten doen door een stad en een toren te bouwen.

4

Ziggrats en een centrale sterrenreligie

Archeologen hebben de toren van Babel natuurlijk niet gevonden. Of misschien hebben ze hem wel gevonden. Ze hebben verscheidene torens aangetroffen in het gebied waar dit plaatsvond, op de vlakten van Sinear, waar het oude Babylon lag. Er is een groot aantal torens gevonden van het soort dat archeologen ziggrats noemen. Ziggrat: Z-I-G-G-U-R-A-T. Deze torens zien eruit als de afbeeldingen van de toren van Babel die je in kinderbijbels ziet. Ze zien eruit alsof ze bestaan uit een reeks schijven die op elkaar liggen en waarvan de doorsnede kleiner wordt naarmate ze de top naderen.

De reden waarom de toren in kinderboeken zo wordt afgebeeld, is dat archeologen geloven dat deze ziggurats hetzelfde soort bouwwerk zijn als de toren van Babel. Het was een grote ziggurat. Deze torens hadden een religieuze betekenis. Het waren in feite astrologische observatoria. Men denkt dat het de bedoeling was dat de toren van Babel de grootste daarvan zou worden, en dat hij misschien zoiets als een tempel voor de sterren zou worden.

Astrologie is natuurlijk een satanische misleiding, en het is een religieus denkbeeld. Als Nimrod als eerste heeft uitgevonden wat wij astrologie noemen, heidense astrologie, dan heeft hij dat misschien gedaan om de eerste wereldreligie te scheppen. Want door middel van een wereldreligie kun je mensen op één plaats houden. Waarom? Als je een heiligdom hebt waar iedereen moet aanbidden, kunnen ze daar niet erg ver vandaan gaan wonen.

De Joden moesten drie keer per jaar naar Jeruzalem gaan. Sommigen van hen woonden er behoorlijk ver vandaan, maar zij maakten drie keer per jaar de reis naar Jeruzalem. Ze konden niet gemakkelijk heel ver weg wonen. Uiteindelijk deden sommigen dat wel, omdat ze door de Babyloniërs of de Assyriërs werden weggevoerd en ze er niets aan konden doen. Maar zoals God het voor de Joden had ingericht, moesten ze allemaal in het land Kanaän wonen, dat kleiner is dan Rhode Island. Naar Jeruzalem gaan was iets wat iedereen kon doen en ook hoorde te doen. Een centraal heiligdom houdt mensen geografisch dicht bij elkaar.

De toren van Babel was waarschijnlijk bedoeld als een bepaald soort religieus heiligdom, niet voor Jahweh. Als de ziggurats die archeologen hebben gevonden voorbeelden zijn van hoe de toren eruitzag, dan was het waarschijnlijk een heiligdom voor de sterren. Die werden mogelijk als goden aanbeden, en daaruit kan het hele idee zijn ontstaan dat de sterren je lot bepalen, enzovoort. Dat idee ligt nu ten grondslag aan moderne horoscopen en dergelijke.

5

Waarom God de volken verspreidde

Het verhaal wordt met behoorlijk wat minachting verteld. Dit is een hoogmoedige poging van de mens om God te trotseren. God wil dat de mensen zich verspreiden. Waarom? Blijkbaar wil Hij niet dat er één wereldregering is. Hij wil niet dat iedereen

onder het toeziend oog van één leider staat. Waarom niet? Waarschijnlijk spreekt Paulus in Handelingen hoofdstuk 17, op de Areopagus, met de toren van Babel in gedachten. Hij spreekt tot de Atheners, de Griekse filosofen, en houdt een preek om hen bij te praten over de dingen van God. Zij geloven in afgoden, en hij wil dat zij over de ware God te weten komen. In Handelingen 17:24 zei Paulus tegen de Atheense filosofen:

De God Die de wereld gemaakt heeft en alles wat daarin is, Deze, Die een Heere van de hemel en van de aarde is, woont niet in tempels die met handen gemaakt zijn.

HANDELINGEN 17:24

Merk op dat Paulus tegen deze heidenen, die niets over Genesis weten, zegt dat er een werkelijke God is, de Heere van hemel en aarde. Hij heeft de aarde gemaakt, Hij heeft de mensen daarop gemaakt, en Hij heeft zelfs de volken gemaakt en van tevoren bepaald waar ze zouden zijn, wat hun grenzen zouden zijn en in welke perioden van de geschiedenis ze er zouden zijn. Hij verwijst beslist naar de gevolgen van wat er bij de toren van Babel gebeurde. God verspreidde de mensen, die uiteindelijk overal ter wereld verschillende volken vormden.

Maar waarom deed Hij dat? Waarom verspreidde Hij hen op deze manier? Waarom liet Hij hen niet gewoon allemaal op één plaats blijven? Er staat dat dit was omdat God wilde dat de mensen God konden zoeken:

opdat zij de Heere zouden zoeken, of zij Hem misschien al tastend zouden mogen vinden, hoewel Hij niet ver is van ieder van ons.

HANDELINGEN 17:27

Het idee hier is dat, als niet alle mensen over de aarde verspreid waren en iedereen onder het gezag van één leider kon worden gebracht, die leider iedereen zou kunnen beheersen. Hij zou hun vermogen om de Heere te zoeken kunnen beperken als hij wilde verhinderen dat zij dat deden. Maar als mensen verspreid zijn over verschillende rechtsgebieden die niet onder één leider staan, blijft er, zelfs als een leider ergens de aanbidding van God probeert te beperken, op andere plaatsen nog steeds de

mogelijkheid om God te aanbidden. Over die plaatsen heeft hij geen gezag. God wilde hen niet allemaal op één plaats hebben, zodat mensen onafhankelijk konden denken en hun godsdienstige streven konden volgen.

Nimrod wilde hen ongetwijfeld allemaal op één plek houden en bouwde voor hen een centraal heiligdom, zodat ze die onafhankelijkheid van denken en godsdienstig streven niet zouden kunnen hebben. Waarschijnlijk was dit het heiligdom van één wereldgodsdienst, die de legitimiteit van zijn ene wereldregering zou schragen. Natuurlijk betekende een wereldregering in die tijd niet dat die wereldwijd was. De hele wereldbevolking kon op één vlakte wonen. Nimrod leefde waarschijnlijk slechts twee of drie generaties na de zondvloed. Het begon met drie mannen, die elk misschien vijf, zes of zeven kinderen hadden en vervolgens enkele kleinkinderen. Tegen die tijd waren er misschien honderd mensen op aarde. Maar dat zijn er genoeg om te zeggen: 'Ik denk dat ik mijn boerderij een paar kilometer bij jullie vandaan ga beginnen, want ik krijg het hier benauwd.' Nimrod zegt: 'Nee, ik wil niet dat jullie je verspreiden. Laten we een toren bouwen, en die zal ons bij elkaar houden.'

6

De hoogmoed van Babel bespot

In de loop van het verhaal wordt de toren beschreven in bewoordingen die we kleinerend of oneerbiedig zouden kunnen noemen. De verteller, Mozes, heeft er geen enkel respect voor. Vers 3 zegt bijvoorbeeld:

En zij zeiden allen tegen elkaar: Kom, laten wij kleiblokken maken en die goed bakken! En de kleiblokken dienden hun tot steen en het asfalt diende hun tot leem.

GENESIS 11:3

Dan zegt Mozes:

Ze gebruikten bakstenen in plaats van steen en asfalt in plaats van mortel.

Wat wil dat zeggen? De bakstenen waren van modder gemaakt. Ze hadden niet eens natuursteen om deze toren mee te bouwen. Toen Salomo de tempel bouwde, maakte hij die van enorme stenen. Die zou waarschijnlijk eeuwig zijn blijven staan als hij niet door de Romeinen was platgebrand. Het was een degelijk, sterk gebouw. Daar hadden ze geen natuursteen, dus moesten ze bakstenen van modder maken. Ze hadden zelfs geen mortel. Ze moesten slijm gebruiken—asfalt of teer—in plaats van mortel. In de Engelse vertaling waarop deze uitleg berust, staat hier ‘mortar’; de HSV vertaalt het betreffende woord met ‘leem’. Het punt is dat een degelijk gebouw van natuursteen en mortel gemaakt zou worden, maar dat hadden ze niet. Ze hadden bakstenen die ze uit de modder moesten bakken, en ze hadden asfalt, dat eigenlijk niet geschikt is als mortel. Het was het beste wat ze hadden. Dit zou geen gebouw van de hoogste kwaliteit worden. Het was het beste wat ze konden maken met wat ze bij de hand hadden.

Vers 4 zegt ook:

Ze zeiden: Laten we voor onszelf een stad bouwen met een toren die tot in de hemel reikt, en naam maken voor onszelf.

Sommige geleerden hebben gezegd dat de woorden ‘waarvan de top in de hemel reikt’ vertaald zouden kunnen worden als ‘met de hemelen boven op de toren’. Dat zou kunnen betekenen dat boven op het gebouw een afbeelding van de hemel stond, bijvoorbeeld de dierenriem of iets dergelijks. Sommige ziggurats hebben inderdaad afbeeldingen van de dierenriem bovenop. Het kan daar dus naar verwijzen. Of er kan eenvoudig staan: ‘Laten we een toren bouwen die helemaal tot in de hemel reikt,’ misschien alsof ze God van Zijn troon wilden stoten. Dat zeggen ze hier niet met zoveel woorden, maar Jesaja doet dat wel in Jesaja 14, waar de koning van Babylon wordt aangesproken.

7

Jesaja 14 en de koning van Babel

In Jesaja 14, in de passage die volgens mij zo vaak ten onrechte op satan wordt toegepast, staat in vers 12:

Hoe bent u uit de hemel gevallen, morgenster, zoon van de dageraad! U ligt geveld op de aarde, overwinnaar over de heidenvolken!

JESAJA 14:12

Eigenlijk zou dat vertaald moeten worden als: 'O morgenster.' Lucifer is geen naam.

Trouwens, dit is gericht tot de koning van Babylon. Dat weten we omdat het in vers 4 van dit hoofdstuk staat:

dat u dit spotlied zult aanheffen op de koning van Babel, en u zult zeggen: Hoe houdt de onderdrukker op; opgehouden is de onderdrukking!

JESAJA 14:4

Dit wordt dus uitgesproken tegen de koning van Babylon, die symbolisch de Morgenster wordt genoemd, enzovoort. Helaas werd in de King James de vertaling 'Lucifer' gebruikt, volgens mij in navolging van de Vulgaat. Het werd als een eigennaam opgevat, en sommigen hebben het op satan toegepast. Maar deze tekst doet dat niet.

Er staat:

En ú zei in uw hart: Ik zal opstijgen naar de hemel; tot boven Gods sterren zal ik mijn troon verheffen, ik zal zetelen op de berg van de ontmoeting aan de noordzijde. Ik zal opstijgen boven de wolkenhoogten, ik zal mij gelijkstellen met de Allerhoogste. Echter, u bent in het rijk van de dood neergestort, in het diepst van de kuil! Wie u zien, kijken u aan en letten op u: Is dit nu die man die de aarde deed sidderen, die koninkrijken deed beven,

JESAJA 14:13-16

Het is een mens, geen engel, tegen wie hier gesproken wordt.

Deze mens, de koning van Babylon, wordt vanwege zijn hoogmoed en zijn ambities ten val gebracht. Tegen de koning van Babylon wordt gezegd:

Je dacht dat je naar de hemel zou opstijgen. Je dacht dat je tot boven de wolken zou opstijgen. Je dacht dat je je troon tussen de sterren van God zou zetten.

Zou dit een verwijzing naar de toren van Babel kunnen zijn? Dat zou zeker kunnen, want Babel was het begin van Babylon. Dit is gericht tot de koning van Babylon als vertegenwoordiger van zijn volk. Wanneer God tot Babylon spreekt, zou Hij heel goed kunnen zeggen:

Je dacht dat je God van Zijn troon zou stoten. Je zou net als de Allerhoogste worden. Je zou je troon boven de sterren van God zetten.

Als van de koning van Babylon, of van Babylon zelf, ooit gezegd kon worden dat hij werkelijk zulke ambities had, dan lezen we daarover hier in Genesis 11. Ze wilden een stad bouwen en een toren waarvan de top tot in de hemel reikte, staat er in Genesis 11:4.

8

God grijpt in bij Babel

Maar in overeenstemming met de minachting die uit de vertelling spreekt, staat er in vers 5:

Toen daalde de HEERE neer om de stad en de toren te zien die de mensenkinderen aan het bouwen waren,

GENESIS 11:5

Denk daar eens over na. Zij dachten dat ze een hoge toren aan het bouwen waren waarvan de top tot in de hemel reikte. God zegt: 'Ik zou weleens willen zien wat jullie aan het doen zijn,' en Hij moest afdalen om hem te zien. Ze waren niet zo hoog als ze dachten. God was zo hoog dat Hij hem niet eens kon zien vanaf de plaats waar Hij was. 'Laten We daar afdalen en die toren bekijken die ze aan het bouwen zijn.'

En toen de Heere afdaalde om hem te bekijken, zei Hij:

en de HEERE zei: Zie, zij vormen één volk en hebben allen één taal. Dit is het begin van wat zij gaan doen, en nu zal niets van wat zij zich voornemen te doen, voor hen onmogelijk zijn.

GENESIS 11:6

Wat betekent die laatste zin? Sommige mensen denken dat God in wezen zegt dat de mens alles wat hij zich kan voornemen ook kan verwezenlijken. In het licht van de moderne technologie lijkt dat bijna waar te zijn. Het lijkt haast alsof er geen werkelijke grenzen zijn aan wat de mens kan doen. Dingen die sciencefiction waren bij H. G. Wells en enkele andere oude sciencefictionschrijvers uit de negentiende eeuw, bestaan nu echt: atoomonderzeeërs, ruimtereizen en telefoons.

Toen ik een kind was, had Dick Tracy in de gelijknamige strip, die in zekere zin een soort sciencefiction was, een communicatieapparaat om zijn pols, als een portofoon die om zijn pols paste. Wij dachten: 'Zou het niet geweldig zijn als ze die ooit konden maken?' Nu kun je via je pols het internet op als je dat wilt. Het is verbazingwekkend

wat ze tegenwoordig allemaal hebben. Ze hebben virtuele werkelijkheid, waarbij je werkelijk in een virtuele wereld kunt zijn die driedimensionaal is en op je emoties reageert, enzovoort. Het is bijna alsof je je eigen wereld schept.

Het lijkt er inderdaad op dat er haast geen grens is aan wat de mens kan doen. Ik denk dat er wel grenzen zijn. Ik betwijfel bijvoorbeeld ten zeerste of tijdreizen zelfs filosofisch mogelijk zijn, laat staan wetenschappelijk. Maar wie weet?

Het punt is dat sommigen zeggen: „Dat is wat God zegt:

Nu zal de mens alles kunnen doen wat hij zich voorneemt.

Maar ik denk niet dat God dat zegt, want Hij zei wel „nu”, en destijds was het beslist niet waar dat de mens in staat was al deze dingen te maken. De mens beschikte destijds niet over de technologie, en ook vele duizenden jaren daarna niet. Hij zegt dat er op dit moment iets bestaat waardoor de mensen, als Ik het niet onderbreek, alles zullen kunnen doen wat ze willen doen. Ik denk dat Hij daarmee niet bedoelt dat ze het aangeboren vernuft, het vermogen of de technologie zullen hebben om dat te doen. Ik denk eerder dat het dan zal zijn alsof Hij hun er toestemming voor heeft gegeven. Kort na de zondvloed hebben we deze opstand al. Ik denk dat Hij zegt: „Als Ik dit laat passeren, schep Ik een precedent. Waar trek je dan de grens? Wat ze ook willen doen, Ik moet ze er als het ware mee laten weggkomen. Als Ik niet ingrijp om het te verhinderen, zal Ik hun in wezen alles moeten toestaan. Waarom zou Ik hun dit toestaan als er iets anders is wat Ik hun niet zal toestaan?” Ik denk dat Hij hier zegt: „Ik moet hier een precedent scheppen door tegen de mens te zeggen dat hij niet zomaar alles kan doen wat hij wil, anders zal hij alles doen wat hij wil.”

Het is natuurlijk mogelijk dat ik het mis heb en dat Hij suggereert dat, als de mensen zich niet verspreiden, de gezamenlijke intelligentie van alle mensen die samenwerken ervoor zal zorgen dat ze nauwelijks nog tegengehouden kunnen worden. Maar wanneer Hij zegt dat hun niets onthouden zal worden — zo luidt de Engelse vertaling waarop deze uitleg berust; de HSV zegt dat niets voor hen onmogelijk zal zijn — denk ik dat het betekent: „Als Ik hun dit ambitieuze project niet onthoud, wat kan Ik hun dan nog onthouden? Dit is hun eerste opstand tegen Mij. Als Ik ze daarmee laat weggkomen, niets doe en niets zeg, dan heb Ik een precedent geschapen dat hun in zekere zin toestemming geeft om alles te doen.”

Dus zegt Hij:

Kom, laten Wij neerdalen en laten Wij hun taal daar verwarren, zodat zij geen van allen elkaars taal zullen begrijpen.

GENESIS 11:7

Dus verstrooide de Heere hen, kennelijk door hun taal te verwarren, over de hele aarde, en hielden ze op met het bouwen van de stad. Daarom werd de stad Babel genoemd, omdat de Heere daar de taal verwarde.

Sommige mensen zeggen dat het woord Babel verwarring betekent. Dat is eigenlijk niet zo. Het woord Baäl, of Balal, betekent in het Hebreeuws wel verwarring, maar Babel betekent in het Hebreeuws geen verwarring. Het is meer een oude vorm van het woord Babylon, maar het klinkt ongeveer als het woord voor verwarring. Daarom denk ik dat dit de woordspeling is waarnaar hier wordt verwezen.

9

Het geslachtsregister en de levensduur

De rest van hoofdstuk 11 is het geslachtsregister van Abraham. In Genesis 5 hadden we een uitvoerig geslachtsregister van Adam tot Noach. Daarin stonden de leeftijden waarop de mensen hun zonen kregen, hoeveel jaar ze daarna nog leefden en ook hun totale leeftijd. Dit gedeelte doet iets soortgelijks. Het vertelt hoe oud een man was toen hij zijn zoon kreeg en hoeveel jaar hij daarna nog leefde. Het rekenwerk wordt echter niet voor je gedaan en de getallen worden niet voor je bij elkaar opgeteld. Maar het is vrij eenvoudig, omdat de getallen hier kleiner zijn dan in Genesis 5.

Na de zondvloed leefden de mensen kennelijk niet zo lang als daarvoor. Waarom niet? Dat wordt ons niet precies verteld, en het kan een combinatie van dingen zijn geweest. Het kan Gods oordeel zijn geweest, waarbij Hij eenvoudigweg het leven van de mens verkortte. Het kunnen omstandigheden in de wereld zijn geweest die na de zondvloed anders waren, zoals het milieu en dergelijke, waardoor het leven van de mens werd verkort. Ik noemde de mogelijkheid dat de bodem uitgeput was en de voedselvoorraad niet zo voedzaam was en het leven daardoor niet zo lang in stand kon houden, of iets dergelijks. Ik weet het niet. Er zijn kruiden en voedingsstoffen waarmee je je voeding

kunt aanvullen en die ons, althans volgens veel wetenschappers, op een dag het vermogen zullen geven langer te leven dan we nu leven. Misschien geen negenhonderd jaar. Maar hier hadden we mensen die ieder tussen ongeveer tweehonderd en vijfhonderd jaar leefden.

10

De oorsprong van menselijke verschillen

Ik heb wel gezegd dat ik iets zou vertellen over de rassen op aarde, en dat moet ik niet overslaan voor het geval mensen daarin geïnteresseerd zijn. Ik wilde erover spreken in verband met Babel, omdat de mensen bij Babel werden verstrooid. Mensen vragen zich af: „Hoe kunnen alle mensenrassen uit één gezin zijn voortgekomen, het gezin van Noach?” Sommige mensen stellen zich voor dat Cham misschien zwart was, Jafeth blank en Sem misschien bruin of geel van huidskleur, en dat de rassen op die manier uit deze drie mannen zijn voortgekomen. Maar zo eenvoudig ligt het niet helemaal.

Wat wel eenvoudig is, is dat de genenpool van één gezin gemakkelijk rijk genoeg kan zijn om uiteindelijk onder hun nakomelingen veel verschillende huidskleuren en veel verschillende kenmerken voort te brengen die wij raskenmerken noemen. Er is maar één ras, het menselijke ras, maar wat wij raskenmerken noemen, kan gemakkelijk uit één gezin voortkomen.

Misschien heb ik dit eerder genoemd, maar als iemand een zwarte ouder en een blanke ouder heeft, wordt die persoon een mulat genoemd. Als twee mulatten met elkaar trouwen en kinderen krijgen, kunnen ze een kind krijgen met elke huidskleur die er in de hele wereld bestaat. Mulatten hebben zo'n combinatie van de genen van hun zwarte ouder en hun blanke ouder dat die op allerlei manieren gecombineerd kunnen worden. Negen kinderen van één mulattenpaar kunnen negen verschillende huidskleuren hebben, van blank tot zwart en alles daartussenin.

Er is dus geen probleem met het idee dat alle raciale groepen, zoals wij ze noemen — de huidskleuren en de kenmerken — oorspronkelijk uit één familie zijn voortgekomen. We weten niet hoe lang het zou duren voordat ze allemaal van elkaar gingen verschillen, en vooral voordat ze zich zouden samenvoegen tot groepen waarin die eigenschappen bij iedereen in hun groep voorkwamen. Maar de reden waarom ik dit

in verband met Babel noem, is dat sommige mensen denken dat er natuurlijk in elke taalgroep een paar mensen zouden zijn geweest toen God de talen van de mensen van elkaar scheidde. Het kan zijn dat Hij ook talen koos die overeenkwamen met de genetische kenmerken van deze mensen, zodat zij door hun taal van anderen geïsoleerd zouden zijn. De specifieke genetische eigenschappen van hun groep zouden door de generaties heen ook door onderlinge voortplanting worden versterkt en zich bestendigen. Zo zouden sommige groepen uiteindelijk uitsluitend uit blanke mensen bestaan, ook als zij daarvoor gemengd waren. Uiteindelijk zouden de dominante eigenschappen blijven bestaan. Sommige groepen zouden volledig zwart zijn en andere zouden andere kenmerken hebben.

11

Huidskleur en geografische verspreiding

Wat hun geografische verspreiding betreft, is het interessant dat mensen met een donkerdere huid meer in de gebieden rond de evenaar wonen, waar ze veel sterker aan zonlicht worden blootgesteld. De echt blanke mensen met weinig pigment wonen meestal in de noordelijke gebieden, waar minder zonlicht is. Het is inderdaad zo dat de hoeveelheid pigment in je huid bepaalt hoe goed je tegen ultraviolette en infrarode straling en dergelijke straling van de zon kunt. Neem bijvoorbeeld een albino, die helemaal geen pigment heeft. Zo iemand kan niet naar buiten in de zon. Die zal hem doden. Als je daarentegen een heel donkere huid hebt, zorgt de grote hoeveelheid pigment ervoor dat je heel goed tegen de stralen van de zon kunt. En natuurlijk bestaan daartussen allerlei gradaties.

Het is heel waarschijnlijk dat de mensen die meestal een donkere huid hadden naar de gebieden rond de evenaar trokken, omdat dat goede plaatsen zijn om gewassen te verbouwen. Deze mensen konden beter tegen het zonlicht enzovoort. De mensen die daar niet tegen konden, trokken meer naar de noordelijke gebieden, waar het zonlicht minder rechtstreeks was. Toen deze mensen naar gebieden trokken die bij hun eigen genetische samenstelling, sterke en zwakke punten pasten, raakten deze huidskleuren en kenmerken in die gebieden verankerd. Uiteindelijk werd het hele gebied gekenmerkt door mensen met die eigenschappen. In de loop van duizenden jaren, van honderden generaties, raken zo die verschillende kenmerken op verschillende plaatsen gevestigd.

Maar het is niet onmogelijk dat zij allemaal uit één familie zijn voortgekomen. Het is niet eens nodig dat een van de zonen van Noach zwart was, één blank en één Aziatisch van uiterlijk. Ze hoefden alleen al die mogelijkheden in hun genenbestand te hebben, en die hadden ze duidelijk. Adam en Eva hadden dat alles ook in zich. Maar doordat mensen nu verder verspreid zijn geraakt en meer binnen hun eigen geografische gebied onderling zijn getrouwd, zou het genenbestand in elke groep in de loop van de tijd smaller zijn geworden. Daardoor heb je die verscheidenheid niet, tot in de moderne tijd, waarin mensen veel vaker met iemand van een ander ras zijn getrouwd. Hun kinderen zullen dan natuurlijk ook dat rijkere genenbestand hebben.

12

De geslachtslijn van Sem tot Abram

We komen bij de nakomelingen van Sem, in de lijn die naar Abram leidt. In vers 10 staat:

Dit zijn de afstammelingen van Sem: Sem was honderd jaar oud, toen hij Arfachsad verwekte, twee jaar na de vloed.

GENESIS 11:10

of de toledoth van Sem.

Sem leefde, nadat hij Arfachsad verwekt had, vijfhonderd jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

GENESIS 11:11

Zijn totale levensduur was dus zeshonderd jaar, hoewel het totaal hier niet voor ons wordt genoemd.

Arfachsad had vijfendertig jaar geleefd, toen hij Selah verwekte. Arfachsad leefde, nadat hij Selah verwekt had, vierhonderddrie jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

GENESIS 11:12-13

Hij werd dus 438 jaar oud en verwekte zonen en dochters, iets jonger dan zijn vader.

Selah had dertig jaar geleefd, toen hij Heber verwekte. Selah leefde, nadat hij Heber verwekt had, vierhonderddrie jaar, en hij verwekte zonen en dochters.

GENESIS 11:14-15

Hij leefde dus bijna even lang als zijn vader, iets korter, slechts 433 jaar.

Heber had vierendertig jaar geleefd, toen hij Peleg verwekte.

GENESIS 11:16

Aan het eind van hoofdstuk 10 hebben we het geslachtsregister van zijn broer Joktan gevolgd. Nu willen we het hebben over Peleg, die broer. Toen Eber 34 jaar was, verwekte hij Peleg.

Heber leefde, nadat hij Peleg verwekt had, vierhonderddertig jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

GENESIS 11:17

Dat kwam dus in totaal op 464 jaar.

Peleg had dertig jaar geleefd, toen hij Rehu verwekte. Peleg leefde, nadat hij Rehu verwekt had, tweehonderdnegen jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

GENESIS 11:18-19

Zijn levensduur was dus drastisch korter, slechts 239 jaar. Dat is eigenlijk ongeveer de helft, of minder dan de helft, van de levensduur van zijn vader.

Rehu had tweeëndertig jaar geleefd, toen hij Serug verwekte. Rehu leefde, nadat hij Serug verwekt had, tweehonderdzeven jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

GENESIS 11:20-21

Ook hij leefde niet erg lang, even lang als zijn vader: 239 jaar.

Serug had dertig jaar geleefd, toen hij Nahor verwekte. Serug leefde, nadat hij Nahor verwekt had, tweehonderd jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

GENESIS 11:22-23

De totale levensduur was dus 230 jaar.

Nahor had negenentwintig jaar geleefd, toen hij Terah verwekte. Nahor leefde, nadat hij Terah verwekt had, honderdnegentien jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

GENESIS 11:24-25

Hij leefde dus slechts 148 jaar en verwekte zonen en dochters.

Terah had zeventig jaar geleefd, toen hij Abram, Nahor en Haran verwekte.

GENESIS 11:26

Ik weet niet zeker of de klemtoon in Haran op de eerste of de tweede lettergreep ligt. Zoals je kunt zien, wordt ons niet meteen verteld hoelang Terah daarna nog leefde, maar dat staat verderop wel. Hij leefde nog 135 jaar nadat, kennelijk, een van die zonen geboren was. Uiteindelijk staat er in vers 32:

De dagen nu van Terah waren tweehonderdvijf jaar, en Terah stierf in Haran.

GENESIS 11:32

13

Terahs familie in Ur

Haran was de naam van een plaats en ook de naam van een van zijn zonen. Hier krijgen we een stukje van de geschiedenis van de familie. Abram was niet de oudste zoon. Hij wordt als eerste genoemd omdat hij de belangrijkste is, net als bij die kwestie met Sem, Cham en Jafeth. Haran stierf als eerste, toch? Maar Nahor leefde langer en hij was de vader van enkele van de andere personen met wie we te maken krijgen. Dus Nahor was blijkbaar — Frank heeft het uitgezocht — waarschijnlijk de oudste. Abram was de jongste. Zoals we zien, staan deze namen ook helemaal niet in hun geboortevolgorde. Abram was de jongste. Terah was blijkbaar zeventig toen de oudste werd geboren, toen Nahor werd geboren.

Dit nu is de geslachtslijn van Terah. Terah verwekte Abram, Nahor en Haran — maar niet in die volgorde — en Haran verwekte Lot. Haran stierf vóór zijn vader Terah, in zijn geboorteland, in Ur van de Chaldeeën. Hier lezen we dus dat hun geboorteplaats Ur van de Chaldeeën was, een Babylonische stad. Blijkbaar waren de Chaldeeën de Babyloniërs, en daar woonden Terah en zijn familie. Een van zijn zonen stierf zelfs nog vóór zijn vader, en dat was Haran.

Maar hij liet twee, of eigenlijk drie, weeskinderen achter. Hij had Lot verwekt, die wees werd toen zijn vader stierf. Hij had ook een dochter die Milka heette, en blijkbaar nog een dochter. Dit is niet helemaal duidelijk, maar aan het einde van vers 29 staat:

En Abram en Nahor namen zich vrouwen; de naam van Abrams vrouw was Sarai, en de naam van Nahors vrouw was Milka, een dochter van Haran, de vader van Milka en Jiska.

GENESIS 11:29

Jiska wordt alleen hier genoemd. Het is een vrouwennaam en dus blijkbaar nog een dochter. Ik weet niet wat er van Jiska terechtkwam nadat haar vader was gestorven, maar de andere twee kinderen vonden hulp bij hun ooms. Milka trouwde met haar

oom Nahor, en Lot, de andere wees, werd min of meer opgenomen in het gezin van Abram. Omdat Abram wel een vrouw maar geen kinderen had, adopteerde hij zijn neef Lot. In vers 30 staat:

Sarai nu was onvruchtbaar; zij had geen kind.

GENESIS 11:30

— Sara, of op dit moment Sarai —

Hier zien we dus dat de familie bij elkaar blijft. Ze zijn op dat moment nog steeds in Ur van de Chaldeeën en er heeft nog geen migratie naar Kanaän plaatsgevonden. Een van de drie broers sterft, blijkbaar de middelste broer. Hij laat drie wezen achter. Een van de twee overlevende broers trouwt met een van die wezen, en de andere overlevende broer neemt de andere wees onder zijn hoede. Wat er van Jiska terecht kwam, weten we niet. Misschien werd Jiska hierna door Terah verzorgd. Ik weet het niet zeker. Maar ons wordt al vroeg verteld dat Sarai geen kinderen kreeg. Ze was onvruchtbaar.

14

De onvoltooide reis naar Kanaän

Terah nam zijn zoon Abram mee, zijn kleinzoon Lot, de zoon van Haran, en zijn schoondochter Sarai, die trouwens ook zijn dochter was. Ze wordt zijn schoondochter genoemd, maar ze is ook zijn dochter. Later wordt ons verteld dat Sarai dezelfde vader had als Abram, maar een andere moeder. Terah had dus minstens twee vrouwen, en Sarai was zijn dochter. Maar hier wordt ze zijn schoondochter genoemd, omdat na haar huwelijk haar relatie met haar man meer bepalend was dan haar relatie met haar vader, zoals dat altijd het geval is.

Er staat:

En Terah nam Abram, zijn zoon, en Lot, zijn kleinzoon, de zoon van Haran, en Sarai, zijn schoondochter, de vrouw van zijn zoon Abram, en zij trokken met hen uit Ur van de Chaldeeën om naar het land Kanaän te gaan; en zij kwamen tot Haran en bleven daar wonen.

GENESIS 11:31

Maar ze gingen daar niet heen. Ze kwamen in Haran en woonden daar. De levensdagen van Terah waren dus 205 jaar, en Terah stierf in Haran.

Nu is het interessant dat er staat dat Terah Abram en de rest van de familie meenam en op weg ging naar Kanaän. Ons wordt niet verteld waarom, maar ze gingen niet naar Kanaän. Ze bereikten Haran, dat niet in Kanaän lag, en bleven daar totdat Terah stierf. Later zien we dat Abram naar Kanaän zal gaan, maar we zullen meer te weten komen wanneer we bij hoofdstuk 12 aankomen.

Wanneer we bij hoofdstuk 12 komen en het verhaal van Abram zien, zal blijken dat het God was Die al in Ur van de Chaldeeën tot Abram sprak en hem zei het huis van zijn vader te verlaten en naar Kanaän te gaan. Maar wat er feitelijk gebeurde, was dat zijn vader besloot het huishouden met zich mee te nemen, en het was Terah die hen allemaal vanuit Ur meenam in de richting van Kanaän.

Volgens mij had dit niet zo moeten gebeuren. Ik geloof dat het een vergissing was, en dat ze daarom niet helemaal tot Kanaän kwamen. Ze bereikten Haran, maar kwamen niet verder totdat Terah gestorven was. Ik geloof dat Terah waarschijnlijk een belemmering vormde voor Abram om naar Kanaän te gaan. Als Abram gewoon het huis van zijn vader had verlaten zoals God hem had opgedragen, zou hij de reis alleen hebben gemaakt en rechtstreeks naar Kanaän zijn gegaan.

In plaats daarvan liet hij zijn vader blijkbaar meegaan. Het is gemakkelijker wanneer je hele familie met je mee wil. Dat is gemakkelijker dan hen achter te laten. En dus gehoorzaamde hij God maar half en kwam hij maar een deel van de weg naar Kanaän, totdat zijn vader stierf. We zullen daarover spreken, en over hoe we dat weten, wanneer we bij hoofdstuk 12 zijn.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Genesis 11:1-9
- Genesis 9:1
- Genesis 11:4
- Handelingen 17:24
- Handelingen 17:27
- Genesis 11:3
- Jesaja 14:12
- Jesaja 14:4
- Jesaja 14:13-16
- Genesis 11:5
- Genesis 11:6
- Genesis 11:7
- Genesis 11:10
- Genesis 11:11
- Genesis 11:12-13
- Genesis 11:14-15
- Genesis 11:16
- Genesis 11:17
- Genesis 11:18-19
- Genesis 11:20-21
- Genesis 11:22-23
- Genesis 11:24-25
- Genesis 11:26
- Genesis 11:32
- Genesis 11:29
- Genesis 11:30
- Genesis 11:31

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.